สรุปผลการดำเนินงาน

กิจกรรม การจัดการน้ำเสียในเขตเทศบาลตำบลสวนขัน

อำเภอช้างกลาง จังหวัดนครศรีธรรมราช

ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๘

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ งานสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม สำนักปลัดเทศบาล โทร. ๐๗๕-๔๑๙-๑๗๗

ที่ นศ ๕๗๐๐๑(บท)/- **วันที่** ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๘

เรื่อง รายงานผลกิจกรรมส่งเสริมความรู้แก่ประชาชนในการจัดการน้ำเสียในพื้นที่เขตเทศบาลตำบลสวนขัน ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๘

.....

เรียน นายกเทศมนตรีตำบลสวนขัน

๑.เรื่องเดิม

ด้วยสำนักปลัด เทศบาลตำบลสวนขัน มีการสำรวจสภาพปัญหาน้ำเสียในพื้นที่เทศบาลตำบลสวนขัน ซึ่งพบว่าส่วนใหญ่จะเป็นน้ำเสียจากชุมชน และการเกษตร เนื่องจากเทศบาลตำบลสวนขันไม่มีระบบบำบัดน้ำเสียรวม และไม่มีโรงงานขนาดใหญ่ในพื้นที่ จึงไม่ก่อให้เกิดปัญหาในกระบวนการจัดการน้ำเสีย ซึ่งน้ำเสียในชุมชนของเทศบาลตำบลสวนขัน ส่วนใหญ่จะเป็นน้ำเสียจากอาคารบ้านเรือน ร้านค้าต่างๆ ซึ่งได้มีการออกเทศบัญญัติควบคุมให้บ้านเรือนต้องติดตั้งบ่อดักไขมันและระบบน้ำเสียเฉพาะพื้นที่ตามเทศบัญญัติของเทศบาลตำบลสวนขัน พ.ศ.๒๕๖๓ ไว้แล้วนั้น

๒.ข้อเท็จจริง

จากฐานข้อมูลสภาพปัญหาน้ำเสียในเขตเทศบาลตำบลสวนขัน พบว่าจะมีปัญหาในส่วนของการเลี้ยงสัตว์ (ฟาร์มสุกร) ซึ่งพบบริเวณหมู่ที่ ๙ บ้านจอมทอง สำนักปลัด งานบริหารทั่วไป ได้ดำเนินการติดตาม โดยการลงพื้นที่ให้ความรู้ติดตามการจัดการน้ำเสียจากฟาร์มสุกร ไก่ และให้ความรู้ในการจัดการน้ำเสียพร้อมการใช้สารสกัดชีวภาพ /ก้อนจุลินทรีย์ (EM Ball) โดยได้ให้ความรู้ในการจัดการน้ำเสีย การใช้สารสกัดชีวภาพ และการใช้ก้อนจุลินทรีย์ (EM Ball) ในการจัดการน้ำเสีย

-**<u>กิจการฟาร์มสุกร</u>** มีการลงพื้นที่ให้ความรู้การจัดการน้ำเสีย การตรวจประเมินความเสี่ยงจากกกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ในด้านการจัดการน้ำเสีย พบว่ามีระบบการบำบัดที่สามารถทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ การระบายน้ำเสียแบบธรรมชาติโดยการขุดบ่อ ๓ บ่อ แบบบ่อผึ่ง มีการล้างจัดการน้ำเสียไม่ก่อให้เกิดกลิ่นรบกวน มีการทดลองให้ใช้(EM Ball) ในการจัดการน้ำเสีย และมีการแนะนำให้รายงานระบบการจัดการน้ำเสียตามระบบฐานข้อมูลเพื่อการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕

-**<u>กิจการฟาร์มไก่</u>** มีการลงพื้นที่ให้ความรู้การจัดการน้ำเสีย การตรวจประเมินความเสี่ยงจากกกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ในด้านการจัดการน้ำเสีย พบว่ามีระบบการบำบัดที่สามารถทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ การระบายน้ำเสียแบบธรรมชาติโดยการขุดบ่อ ๓ บ่อ แบบบ่อผึ่ง มีการล้างจัดการน้ำเสียไม่ก่อให้เกิดกลิ่นรบกวน มีการทดลองให้ใช้(EM Ball) ในการจัดการน้ำเสีย และใช้ระบบ Wet Scrubber ในการจัดการปัญหากลิ่นจากฟาร์มไก่ และมีการแนะนำให้รายงานระบบการจัดการน้ำเสียตามระบบฐานข้อมูลเพื่อการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕

/น้ำเสียจาก...

-**<u>น้ำเสียจากการใช้ปุ๋ย ยาฆ่าแมลง ยากำจัดวัชพืช ในพื้นที่การเกษตร</u>** จากการสำรวจพบปัญหาทุกหมู่บ้าน เนื่องจากพื้นที่ส่วนใหญ่ในเขตเทศบาลตำบลสวนขันเป็นพื้นที่การเกษตรกรรม ทำสวน ชาวบ้านมีการใช้ปุ๋ยเคมี ได้มีการอบรม ให้ความรู้ ตัวแทนชาวบ้าน ในช่วงการลงพื้นที่ประชาคมในการรับฟังปัญหา และแสดงแนวคิดในการช่วยกันแก้ปัญหา และการลงพื้นที่ การจัดปุ๋ยหมักชีวภาพ จากศูนย์การเรียนรู้โคก หนอง นา ณ บ้านจอมทอง หมู่ที่ ๙ ตำบลสวนขัน

ซึ่งเทศบาลตำบลสวนขันได้ดำเนินกิจกรรมการจัดการน้ำเสีย รายละเอียดการดำเนินกิจกรรมที่ได้ดำเนินการแล้ว ดังนี้

๑. กิจกรรมลงพื้นที่ติดตามให้ความรู้การจัดการน้ำเสียกิจการต่างๆในเขตเทศบาลตำบลสวนขัน
๒. กิจกรรมให้ความรู้การจัดการน้ำเสีย การจัดทำEM น้ำหมักชีวภาพ แก่ประชาชน โดยใช้ศูนย์การเรียนรู้โคก หนอง นา โมเดล หมู่ ๙ บ้านจอมทอง เป็นศูนย์การเรียนรู้อบรม
๓. กิจกรรมให้ความรู้การจัดการน้ำเสีย การจัดทำEM น้ำหมักชีวภาพ แก่นักเรียน โดยใช้ศูนย์การเรียนรู้โคก หนอง นา โมเดล หมู่ ๙ บ้านจอมทอง เป็นศูนย์การเรียนรู้อบรม
๔. กิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้สภาพปัญหาน้ำเสีย ข้อมูลฐานน้ำเสีย และแนวทางแก้ไขในการ จัดการน้ำเสีย โดยสอดแทรกจากการประชาคมหมู่บ้านทั้ง ๙ หมู่บ้าน พร้อมแจกแผ่นพับ ประชาสัมพันธ์ การจัดการน้ำเสียในชุมชน

๓.ข้อกฎหมาย

๓.๑ พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ.๒๕๓๕

๓.๒ เทศบัญญัติเทศบาลตำบลสวนขัน เรื่อง การติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร พ.ศ.๒๕๖๓

๔.ข้อพิจารณา

เพื่อให้การจัดการน้ำเสียในเขตเทศบาลตำบลสวนขัน เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและสามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้ทันถ่วงที ซึ่งได้มอบหมายเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องลงพื้นที่ติดตามการจัดการน้ำเสียจากฟาร์มสุกร ไก่ และปัญหาน้ำเสียจากกิจการต่างๆ พร้อมให้ความรู้ในการจัดการน้ำเสียพร้อมการใช้สารสกัดชีวภาพ / ก้อนจุลินทรีย์ (EM Ball) เพื่อเป็นประโยชน์กับผู้ประกอบกิจการ และป้องกันการเกิดปัญหาน้ำเสียในพื้นที่และดำเนินกิจกรรมน้ำเสียต่อไป และมอบหมายให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องตรวจติดตามต่อไป

๕.ข้อเสนอ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หากเห็นชอบโปรดลงนามเอกสารบันทึกข้อความ โดยมีบันทึกข้อความรายงานผลกิจกรรมส่งเสริมความรู้แก่ประชาชนในการจัดการน้ำเสียในพื้นที่เขตเทศบาลตำบลสวนขัน ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๘ ที่แนบมาพร้อมนี้

/ความเห็นปลัด...

(นางสาวสุดารัตน์ ทองจิตร)
นักวิชาการสุขาภิบาลชำนาญการ

ความเห็นหัวหน้าสำนักปลัดเทศบาล

.....

(นางพวงเพชร เส้งสุย)
หัวหน้าสำนักปลัดเทศบาล

ความเห็นปลัดเทศบาล

.....

(นายโชคชัย จันทร์แจ่มศรี)
ผู้อำนวยการกองช่าง รักษาราชการแทน
ปลัดเทศบาล

ความเห็นของนายกเทศมนตรีตำบลสวนขัน

.....

(นายพงษ์ศักดิ์ เกตุสมบัติ)
นายกเทศมนตรีตำบลสวนขัน

๑.กิจกรรมลงพื้นที่ติดตามให้ความรู้การจัดการน้ำเสียกิจการต่างๆในเขตเทศบาลตำบลสวนขัน

กระบวนการ: เป็นการลงพื้นที่ติดตามและให้ความรู้ ในการจัดการน้ำเสีย จากฐานข้อมูล การสำรวจน้ำเสียในพื้นที่เขตเทศบาลตำบล สวนขัน เพื่อให้ผู้ประกอบกิจการต่างๆมีความเข้าใจ และแก้ไขปัญหาได้ในระดับหนึ่ง

๑.กิจกรรมลงพื้นที่ติดตามให้ความรู้การจัดการน้ำเสียกิจการต่างๆในเขตเทศบาลตำบลสวนขัน

ฟาร์มสุกร

โรงรับซื้อน้ำยาง

๒.กิจกรรมให้ความรู้การจัดการน้ำเสีย การจัดทำEM น้ำหมักชีวภาพ แก่ประชาชน โดยใช้ศูนย์การเรียนรู้โคก หนอง นา โมเดล หมู่ ๙ บ้านจอมทอง เป็นศูนย์การเรียนรู้อบรม

กระบวนการ: เป็นการอบรมให้ความรู้ การจัดทำ EM น้ำหมักชีวภาพและศาสตร์การจัดการน้ำเสียแบบท้องถิ่น แก่ประชาชน จิตอาสา อาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลก ของเทศบาลตำบลสวนขัน เพื่อให้กลุ่มจิตอาสา อาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลก สามารถเป็นผู้ขับเคลื่อนในหมู่บ้านที่อาศัยได้อย่างเป็นรูปธรรม โดยใช้ศูนย์การเรียนรู้โคก หนอง นา โมเดล หมู่ ๙ บ้านจอมทอง เป็นศูนย์การเรียนรู้อบรม

๓.กิจกรรมให้ความรู้การจัดการน้ำเสีย การจัดทำEM น้ำหมักชีวภาพ แก่นักเรียน โดยใช้ศูนย์การเรียนรู้โคก หนอง นา โมเดล หมู่ ๙ บ้านจอมทอง เป็นศูนย์การเรียนรู้อบรม

กระบวนการ: เป็นการอบรมให้ความรู้ การจัดทำ EM น้ำหมักชีวภาพและศาสตร์การจัดการน้ำเสียแบบท้องถิ่น แก่นักเรียนในเขตเทศบาลตำบลสวนขัน ให้รู้จักการจัดการน้ำเสีย การสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์น้ำ เพื่อกระตุ้นให้เด็กสร้างสุขนิสัยที่ดีในการจัดการน้ำ โดยใช้ศูนย์การเรียนรู้โคก หนอง นา โมเดล หมู่ ๙ บ้านจอมทอง เป็นศูนย์การเรียนรู้อบรม

๔.กิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้สภาพปัญหาน้ำเสีย ข้อมูลฐานน้ำเสีย และแนวทางแก้ไขในการจัดการน้ำเสีย โดยสอดแทรกจากการประชาคมหมู่บ้านทั้ง ๙ หมู่บ้าน พร้อมแจกแผ่นพับประชาสัมพันธ์ การจัดการน้ำเสียในชุมชน

กระบวนการ: เป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้สภาพปัญหาน้ำเสีย ข้อมูลฐานน้ำเสีย และแนวทางแก้ไขในการจัดการน้ำเสีย โดยสอดแทรกจากการประชาคมหมู่บ้านทั้ง ๙ หมู่บ้าน พร้อมแจกแผ่นพับประชาสัมพันธ์ การจัดการน้ำเสียในชุมชน

แผ่นพับประชาสัมพันธ์

“การจัดการน้ำเสียในชุมชน”

<u>น้ำเสีย</u> หมายถึง น้ำหรือของเหลวที่มีสิ่งเจือปนต่าง ๆ ในปริมาณสูงจนกระทั่งเป็นน้ำที่ไม่ต้องการ และน่ารังเกียจสำหรับคนทั่วไป เป็นมลพิษทางทัศนียภาพและก่อให้เกิดผลเสียหายต่อสิ่งแวดล้อม

<u>ทำไมต้องมีการบำบัดน้ำเสีย</u>

- เพื่อทำลายตัวการที่ทำให้เกิดโรค หรือแหล่งแพร่ระบาดของเชื้อโรค เช่น อหิวาตกโรค บิด และท้องร่วง
- เพื่อเปลี่ยนสภาพน้ำเสียให้อยู่ในสภาพที่สามารถนำกลับมาใช้ได้
- เพื่อไม่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญ ซึ่งความรำคาญที่เกิดขึ้น เช่น กลิ่นของน้ำเสีย หรือสีที่เป็นที่น่ารังเกียจ
- และเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดภาวะมลพิษทางน้ำ

<u>น้ำเสียมาจากแหล่ง ดังต่อไปนี้</u>

1. น้ำเสียจากชุมชน เป็นน้ำเสียที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมต่างๆ ในชีวิตประจำวันของประชาชนในชุมชน โดยมีแหล่งกำเนิดมาจาก อาคารบ้านเรือน ร้านค้าพาณิชย์กรรม ตลาดสด ร้านอาหาร สถาบันการศึกษา สถานที่ราชการ โรงแรม โรงเรียน ห้างสรรพสินค้า เป็นต้น

2. น้ำเสียจากอุตสาหกรรม เป็นน้ำเสียที่เกิดขึ้นจากกระบวนการผลิตทางอุตสาหกรรม ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นน้ำล้างในกระบวนการผลิตต่าง ๆ ซึ่งมีสมบัติแตกต่างกันตามประเภทของอุตสาหกรรม

3. น้ำเสียจากการเกษตร เป็นน้ำเสียที่เกิดจากกิจกรรมทางการเกษตร เช่นน้ำเสียจากการล้างคอกสัตว์เลี้ยง เช่น คอกหมู คอกวัว เล้าไก่ น้ำเสียจากนาข้าว จากฟาร์มเลี้ยงกุ้ง เป็นต้น โดยน้ำเสียจากเกษตรกรรมส่วนใหญ่จะปนเปื้อนสารเคมี ยาฆ่าแมลง หรือปุ๋ย

<u>เรามีวิธีตรวจสอบน้ำเสียถึง 3</u> วิธี คือ ดูลักษณะทางกายภาพ ตรวจสอบทางชีวภาพ และตรวจสอบทางเคมี

<u>ลักษณะทางกายภาพ</u> คือ ดูด้วยตาเปล่าๆ นั่นเอง หรือตรวจวัดอย่างง่ายๆ เช่น ความขุ่น อุณหภูมิ สี กลิ่น

<u>ลักษณะทางชีวภาพ</u> คือ การตรวจวัดจุลินทรีย์ที่มีอยู่ในน้ำ

<u>ลักษณะทางเคมี</u> คือ ความเป็นกรด-ด่าง (pH) ค่าบีโอดี (Biochemical Oxygen Damage, BOD) ค่าซีโอดี สารอาหาร (Nutrient) และสารพิษต่างๆ (Toxic Substances) และโลหะหนัก

ระบบรวบรวมน้ำเสีย หรือระบบระบายน้ำ หมายถึง การนำน้ำเสียจากแหล่งกำเนิดหลายๆ แห่งไปรวมกันยังสถานที่ที่จะบำบัด โดยผ่านท่อระบายน้ำ แบ่งออกเป็น 2 รูปแบบ

1.ระบบท่อร่วม (Combined System) เป็นระบบที่ใช้ท่อระบายน้ำฝนและน้ำเสียร่วมกัน โดยจะต้องสร้างท่อดักน้ำเสีย (Interceptor) เป็นระยะๆ เพื่อรวบรวมน้ำเสียให้ไหลไปตามท่อรวมไปยังบ่อบำบัดน้ำเสีย ส่วนน้ำฝนจะถูกปล่อยลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะ

2.ระบบท่อแยก (Separated System) เป็นระบบที่แยกท่อระบายน้ำเสียออกจากท่อระบายน้ำฝน

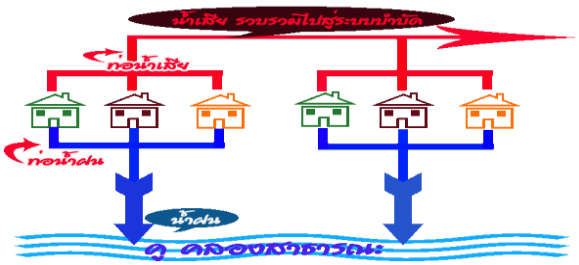

<u>ข้อดีของการใช้น้ำทิ้ง</u>

1. เป็นการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ นำน้ำทิ้งจากระบบบำบัดมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

2. สารอาหารในน้ำ น้ำทิ้งจากระบบบำบัดจะมีไนโตรเจนและฟอสฟอรัส ซึ่งเป็นธาตุอาหารจำเป็นของพืชการใช้น้ำทิ้งในการเพาะปลูกจะช่วยลดปริมาณการใช้สารเคมีและปุ๋ยได้

3.ความสม่ำเสมอของปริมาณน้ำ เนื่องจากประชาชนมีการใช้น้ำและก่อให้เกิดน้ำทิ้ง น้ำเสียทุกวัน การนำน้ำทิ้งมาใช้ประโยชน์จะช่วยลดการขาดน้ำในชุมชนได้

การจัดการน้ำเสียในชุมชน

โดย
สำนักงานปลัด
เทศบาลตำบลสวนขัน
โทร 075-419177